

Valga Teedevalitsuse Tsirguliina Asfaltbetooni Tehase territooriumil oleva masuudiga reostunud pinnase puhastamine

1998. aasta septembris toimus Valga Teedevalitsuse (TV) Tsirguliina Asfalt Betooni Tehase (ABT) territooriumil avarii, mille käigus purunes suur naftamahuti ning pinnasesse sattus suures koguses naftaprodukte. Keskkonda sattunud vedel osa koguti kokku ning pumbati mahutitesse tagasi. Osa pinnasesse sattunud tahkemast masuudi fraktsioonist koguti kokku saepuruga ning ladustati eraldi territooriumil. Naftaproduktidega reostunud pinnase kiht, millele oli eelnevalt peale raputatud saepuru, koguti eraldi kokku ning paigutati saepurust alusele.

Vastavalt Valga TV ja AS EcoPro vahelisele lepingule koostas AS EcoPro kogutud pinnase puhastamise töökava/tehnoloogia ning juhendas puhastustöid tööde esimeses etapis (pinnase segamine lisanditega ning paigutamine komposteerimisauanadesse). Hilisemas etapis toimus tööde tegemine (pinnase segamine) Valga TV poolt, lähtudes AS EcoPro poolt koostatud ning Valgamaa Keskkonnateenistuse poolt kooskõlastatud töökavast. Pinnaseproovide võtmine toimus AS EcoPro poolt ning võetud pinnaseproovide keemilised analüüsid tehti OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus ja OÜ EcoLabor poolt.

Reostunud pinnase töötlemiseks kasutati pinnase komposteerimise meetodit. Antud meetodi aluse segati eelnevalt kogutud ja piiritletud pinnas lisanditega ning paigutati samas Tsirguliina ABT territooriumil asuvale puisteainete hoiuplatsile. Reoainete leviku vältimiseks lumesulamisvete ning sademete toimet, tehti pinnaseaunadele passiivse puhastuse perioodiks adsorbeerivast materjalist turvavallid. Eelnevalt valmistatud alustele paigutatud reostunud pinnase aunade kogumaht oli ca 1300 – 1400 m³. Vastavalt AS EcoPro poolt koostatud tööprojektile toimus komposteeritava pinnase regulaarne segamine ning vajalike toitainete lisamine. Tööde kõikides etappides teavitatakse tehtavates töödest ka Valgamaa Keskkonnateenistust.

Järgnevas tabelis on toodud pinnaseproovidest määratud naftaproduktide sisaldus (tavaliselt võeti puhastatavast pinnasest 4-6 proovi) ajavahemikul 21.09.98 kuni 07.09.00.

Proovi nr.	Naftaproduktide sisaldus pinnases kuivaine kohta; mg/kg			
	21.09.98	29.09.99	24.04.00	07.09.00
1.	70 681,46	15 547,26	17 450,37	3 294,12
2.	4 750,78	30 315,50	16 032,61	5 091,62
3.	48 501,36	35 622,32	15 034,17	4 785,28
4.	76 335,88	34 039,33	12 419,15	4 776,30
5.				4 454,98
6.				4 753,09
Keskmine	50 067,37	28 881,10	15 234,08	4 525,90

Toodud andmete alusel on näha, et 07.09.00 võetud pinnaseproovides oli keskmine naftaproduktide sisaldus pinnase kuivaine kohta langenud alla 5000 mg/kg (naftaproduktide piirarv tööstustsoonis; *Ohtlike ainete piirnormid pinnases ja põhjavees* RTL 1999, 105, 1319), millest tulenevalt ei saa sellist pinnast enam käsitleda kui ohtlikku jäädet. Sellist pinnast võib kasutada prügilates (tööstustsoon) kui tehnilist pinnast prügilademete katteks ning vallides prügilademete piiramiseks.

Elutsooniks klassifitseeritud aladel sellist pinnast siiski kasutada ei tohi veel, kuna vastav piirarv oleks 500 mg/kg ja seda ületab antud pinnas siiski veel ca 9 korda. Samas tuleb siiski tõdeda, et sellise koguse edasine komposteerimine on kallid ning antud hetkel ka mitteotstarbekas. Lähtuvalt juba eelpool toodud lahendusest on sellist pinnast juba võimalik kasutada tehnilise pinnasena. Antud konditsioonis pinnase (naftaproduktide sisaldus 4500 mg/kg) kasutamist näiteks haljastuses ei saa siiski soovitada. Seda piiravad esiteks elutsooni piirarvu ületav naftaproduktide sisaldus (juhul kui haljastus paikneb elutsooniks klassifitseeritud maa-alal) ning samuti ka keskmiselt mõõdukas reostuse leviku oht leovete toimel. Antud hetke seisuga puudub Eestis pretsedent, kus sellist nn. tehnilist pinnast kasutatakse muuks otstarbeks kui prügila katmise ja korratustööd, milleks antud konditsioonis pinnas sobib juba täielikult.

Lugupidamisega

Tõnis Meriste
tegevdirektor